

Skjerpet faglig profil

– Landsstyret i Bergen i 2005 utstyrte oss med et klart mandat for å føre organisasjonssaken frem til en formell avslutning. Samtidig fikk sentralstyret i oppgave å foreta en alminnelig oppdatering av lovene.

Det har vi gjort, sa Torunn Janbu, Legeforeningens president, blant annet i sin åpnings-tale til landsstyret. Hun understreket at landsstyret som Legeforeningens høyeste organ, har et viktig ansvar. – Landsstyret skal i år sette en formell sluttstrek for en langvarig og arbeidskrevende prosess med endring av strukturen i vår organisasjon gjennom å vedta lovendringer som vil gjøre de nye fagmedisinske foreningene til fullverdige ledd i foreningen på linje med yrkesforeninger og geografiske foreninger. Dette er historisk og gir oss nye muligheter i arbeidet for pasientene, faget og medlemmene, sa presidenten.

– Det nye sentralstyret fikk i 2005 med seg en bestilling om å skjerpe den faglige profilen. Det er viktig å presisere at faget fortsatt har og har hatt, en sterk plass i foreningens arbeid, understreket legepresidenten. – Dette er ikke nytt, men det er behov for en bedre integrering i foreningen for å forankre faget og det faglige samarbeidet. Det er også behov for tilstrekkelige ressurser til faglig virksomhet, sa hun.

– Legeforeningen arbeider med utvikling av både profesjonell kunnskap og forbedringskunnskap, sa Torunn Janbu. – Profesjonell kunnskap bygger på medisinsk-faglig kompetanse, ferdigheter og erfaringer og etisk bevissthet sa hun og påpekte at det å bli møtt av en lege med engasjement, forståelse og respekt er en forutsetning for at pasienten skal få sikker diagnostikk og riktig behandling. Hun sa også at Legeforeningens budskap i en rekke sammenhenger har vært at den profesjonelle kunnskapen må økes. – Vi trenger mer forskning – både i helsetjenesten generelt og i allmennmedisin spesielt, og det trengs tid til etisk refleksjon.

Gjennom mange år har imidlertid aktiviteter som bygger opp kompetanse – slike som undervisning, fagutvikling, forskning – vært salderingsposter i en trang sykehus-økonomi og ikke prioritert i primærhelsetjenesten. Dette må snus, fastslo hun.

Statusrapport om prioritering

– Selv i rike Norge greier vi ikke å «bevilge oss ut» av prioriteringsproblemene, sa hun. Fokus har imidlertid vært på prioritering i spesialisthelsetjenesten, mens kommunehelsetjenesten som prioriteringsarena har vært nærmest glemt til nå. Det er derfor spennende at Allmennlegeforeningen (tidligere ApLf) har utarbeidet et debattskrift om prioritering der det bl.a. pekes på at priori-

teringen starter med pasientarbeidet i primærhelsetjenesten. Vi som leger må bidra til å legge et faglig grunnlag for politiske og administrative beslutninger om prioriteringer. Dette ansvaret må vi ta på alvor, og Legeforeningen vil nå gjøre dette ved å utarbeide en egen statusrapport om prioritering, sa hun.

Den beste måten å sikre god prioritering i helsetjenesten på, er å styrke fastlegenes koordinator- og portnerrolle, sa Torunn Janbu. Fastlegen må være en entydig adressat for samarbeid om pasienten med alle aktører innen helse- og velferdstjenestene, og pasientene må ikke få oppleve å miste den tryggheten dette gir. Vi må fortsatt aktivt passe på, ivareta og ikke minst utvikle fastlegeordningen til alles beste, sa hun og viste til at hovedkonklusjonen i den forskningsbaserte evalueringen av fastlege-reformen er at ordningen er vellykket.

– Selv om de viktigste arenaene for helsefremmende arbeid ligger utenfor helsevesenet som sådan, havner resultatene av manglende forebygging ofte på helsetjenestens bord. Arbeidet må derfor rette seg mot myndighetene og andre sektorer som skole, sosialtjenesten og arbeidslivet generelt. Samfunnsmedisinen har en vesentlig rolle på veldig mange arenaer innen forebyggende helsearbeid, og det er derfor gledelig at vi nå har fått en egen faglig forening – NORSAM (Norsk samfunnsmedisinsk forening) – for å ivareta dette faget, sa legepresidenten.

Nyttig kunnskap

– Landsstyret i Bergen i 2005 gav noen viktige signaler for avslutningen av en lang og komplisert forhandlingsprosess med NAVO. Blant annet gav det viktige føringer på hvordan vi skulle forholde oss til NAVOs krav om å flytte reguleringsnivået for tariffbestemmelsene om sosiale rettigheter ut på foretaksnivå. Det ville åpnet for ulike rettighetene i de forskjellige helseforetakene, sa presidenten. – Forhandlingsavslutningen i NAVO-sektoren har bidratt til nyttig kunnskap for fremtiden. Det har bidratt til bedre samhold internt i foreningen og i Akademikerne-Helse – og ikke minst – trygghet på egen forhandlingsstyrke. Vi greide å stå løpet sammen med akademikerforeningene for øvrig, gjennom et forhandlingsbrudd, en arbeidsrettssak – som vi vant – og en mekling. Denne endte med at vårt, og landsstyrets, krav vant frem – dvs. at sosiale bestemmelser fortsatt ligger på sentralt avtalenivå A1, sa Torunn Janbu.

Torunn Janbu ønsket den nye organiseringen velkommen. Foto Cecilie Bakken

Måltrettet innsats

– Jeg vil arbeide for å oppnå et bedre forhandlingssystem preget av likeverdighet mellom partene, et system vi på forhånd vet hvordan fungerer, sa Legeforeningens president. – Min visjon er at partene skal bruke mindre tid på konflikter og disputer om avtalesystemer. I stedet burde vi samarbeide om å utvikle helsetjenesten til det beste for befolkningen. Det krever måltrettet innsats for å endre klima både sentralt og lokalt. Tillit mellom forhandlingsmotparter er grunnleggende for å oppnå gjensidig gode resultater. Tillit kan ikke besluttes – det må opparbeides – og da må begge parter bidra, slo hun fast.

– Legeforeningens forhold til myndigheter, motparter og andre organisasjoner i og utenfor Akademikerne er generelt godt. Legeforeningen lyttes til og har mulighet for å bidra konstruktivt og ansvarlig med innflytelse på de fleste av de forhold og rammevilkår som skaper en god helsetjeneste. Dette skaper trygghet for et godt helsefremmende arbeid og god behandling for pasientene, og det bidrar til å skape gode arbeidsforhold for leger. Vi kan mobilisere og disponere den høyeste kompetanse som finnes innen vårt fagfelt. Det gir stor styrke i vårt arbeid, sa Torunn Janbu.

Les hele talen på: www.legeforeningen.no/index.gan?id=99235

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk